

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Nvm. 13. Ducatus Ferrariensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

NVM. 13. *Ducatus Ferrariensis, Ducato di Ferrara.*

VAL-
 LIS } *Castrum Nouum: Castro Nuouo.*
 } *Massa: Massa.*
 } *Trecenta: Trecenta.* } vici lauti, amœni & nobiles.
 FER-
 RA-
 RIEN-
 SIS, } *FICHARIOLVN: Ficheruolo, vnde ductum incile in*
 } *Tartarum Fl. oppidum permunitum per Nicolaum*
 } *Atestinum, qui hinc ad Stellatam duxit catenam,*
 } *quâ Padum claudebat. Ab antiquis dicebatur vicus*
 } *Aricoli, vt vult Priscianus.*
 } *Pons Lacus Obscuri: Ponte di Lago Obscuro, ad Padum.*
 } *Palacella, aliter Pelofella: Policella, vnde Fossæ nomen*
 } *ad deriuandas aquas paludum, & Athesis: celebris est*
 } *locus ille Atestini Cardinalis de Venetis victoriâ.*
 } *Crispinum: Crispino.*
 } *Papatium: Papozzo.*
 } *Corbulum: Corbula.*
 P O-
 LESI-
 NVS } *FERRARIA: Ferrara, nobis Ferrare, de cuius ortu Lean-*
 } *drum vide; nomen traxisse putant aliqui à voce Frat-*
 } *tus, quæ vox horridum sonat, alij à Fabro Ferrario*
 } *qui hinc commorabatur, ad quem indigenæ recurre-*
 } *bant, vt haberent arma, ita Cælius Calcagninus; alij*
 } *apud Leandrum, quòd incolæ penderent ferrum Ec-*
 } *clesiæ Ro. Alij denique ab vrbe Ferrariolâ ultra Pa-*
 } *dum, cuius ciues in hanc immigrarunt. Arx duobus*
 } *auri millionibus stetit Clementi VIII. vrbsque olim*
 } *pulcherrima nunc sensim deficit.*
 R A-
 RIEN-
 SIS, } *Fanum S. Blasij: San-Biagio.*
 } *FRANCOLINVM: Francolino, munitum olim propugna-*
 } *culum ab Atestinis Marchionibus excitatum; nunc in*
 } *vicum locus redactus est.*
 } *Pomposæ Monasterium, seu Pomposia: Pomposa, cele-*
 } *bre ob S. Guidonem Cardinalem, virum nobilem, qui*
 } *hinc Archimandritam egit.*
 } *Codicorum, seu caput Gori: Capo di Goro, initium olim*
 } *Fossæ quæ Gaurus appellabatur, Leandro.*
 } *Incilia: vulgò Bonificatione, vt ager ille vliginosus, & palu-*
 } *stris fertilis fieret; sed Padus huic admodû exitiosus est.*

Valli del Ferrarese.

Polesino di Ferrara.

BBBbbb ij

POLESINVS { ARIANVM: *Ariano*, vnde huic tractui nomen.
 PORTUS CODICORUM: *Porto di Goro*.
 ARIANI { PALATUM: *Palato*.
Polesino di { FANUM S. BASILIJ: *San-Basilio*.
Ariano. { MELOLA: *Mezola*.

POLESINVS S. GEORGII, *Polesino San-Georgio*.

FANUM S. GEORGII: *San-Georgio*, ad quod pons Ferrariae pertinet, vnde huic ditioni nomen.

Berigardum: *Belriguardo*, splendidum olim palatium, excitatum à Nicolao Ateftino.

Coderea: nunc *Quadrea*, olim Caput Eridani, seu Caput Rhedis, vt vult Priscianus Peregrinus lib. I.

Cosandoli: *Consandolo*, ornatissima villa à Ferrariae Ducibus excitata, iuxta quam visuntur veteris Padi vestigia. Dicta est quasi Caput Sandoli, quia hinc Padus nomen Sandoli assumebat, ait Leander.

Buccaleo: *Bocca-leone*, Palatium Ducum sumptuosissimum, Ateftinorum opus: de quo Deucalionem quidam inepti fabulantur.

Argenta: *Argenta* castrum, antea trans Padum. Nugantur qui sic dictum volunt ab Argento quod Ro. Ecclesiae penderet. Varias est expertum vices, nunc sat laurum est.

Longastrinum: *Longastrino*, vicus peramoenus sic dictus ab amnis directissimo cursu.

Humana: *Humana*.

COMACLVM: *Comachio*, in stagno cognomine duodecim milium ambitus: quidam apud Leandrum quasi Cymaclum dictum volunt *Ἰπὸ τῶν κομάτων à fluctibus*, vt legitur in Annalibus Ecclesiae Rauennatis. Vrbs olim potentissima, & quae nobilem educebat classem, sed euerfa à Venetis anno 932. ex quo vix surgere potuit. Celebrantur eius pisces, & Salinae.

MANIA VACCA: *Magna-Vacca*, portus in quem se exonerat stagnum Comaclenum, seu Comaclium, nunc *Valli di Comachli*: locus ille iam munitissimus est, & inter praecipua propugnacula Status Pontificij.

D I - T I O { CENTVM: *Cento* frequentissimum, & opulentissimum oppidum, sic dictum à centum casis piscatorum, qui

- FER- hinc caneros piscabantur : unde nobilis hinc familia
 R A- Gambatarinorum nomen habet linguâ vernacula à
 R IEN- Cancro. Huius ager est canabis fertilissimus, quam
 S I S Plebis : *Piene*, honestum oppidum concessum olim suo
 E X- Stellata : *Stellata*, ex quâ olim catena ducta ad iungen-
 T R A- dum Padum, ad Fichariolum oppositum.
 P A- Bondenum, & Buondenum : *Buondeno*, quod olim Pa-
 DVM, dusa ab vrbe Rauennâ pertinuit.
 seu Bastia : *Bastia*, ad Fl. *Santerno*, antè Turris Rotunda di-
 I N- cta, bellis Iulij I I. clara.
 P A- Confilice : *Confelice*, sic dicta quasi Caput Silicis, quod
 hinc via inciperet strata silice.
 Massa Longobardorum : *Massi di Lombardi*, condita anno
 1232. à 150. familiis Longobardorum fugientibus ex
 agris Brixiano, & Mantuano ob acerbitatem vecti-
 galium & angariarum Friderici I I. Hunc agrum à
 I N- Bononiensibus obtinuerunt, & hinc simul habitantur :
 unde vrbi nomen Massa.
 P A- Lucus : *Lugo*, seu *Luco*, à Luco Dianæ, castellum perho-
 nestum, & omnibus rebus affluens, sed mœnibus ca-
 ret. Hoc ciuitatem facere voluit Iulius I I.
 DVSA Fanum S. Agathæ : *Sant-Agatha*.
 aut Cotignola : *Cottignola*, exiguum & pernobile oppidum,
 mœnibus firmissimis, & altâ fossâ præinctum ; con-
 IN- ditum circa an. 1276. Malè ergo vocatur Vetus Ca-
 strum Flaminie viæ. Hinc oriundi Sfortiæ, nobilis
 P A- in Italiâ olim potensque familia.
 D V- Baniacauallum : *Bagnacavallo*, olim Tiberiacum, Ad Ca-
 ballos, & Gabeum Leandro, oppidum perelegans,
 & in agro feraci situm.
 S Æ Cuni, ruinæ duobus mil. pass. à Luco, aliter castellum
 Cunium, patria Alberti Cuniatis, cuius ope grassa-
 P A- tores Britones in Italiâ exterminati sunt. Hic exco-
 gitauit artem hominis muniendi ferro, ait Leander ;
 perperam, quia eius artis meminit Claudianus, vt
 alios taceam : dirutum est à Bononiensibus, & vix

LVDI- BVS.	} eius rudera extant. Fufinianum : <i>Fufignano</i> , Calcagninorum Comitum, et Ferrariâ, castellum.
FLV- VII	
FER- RA- RIEN- SES.	} PADVS, { Primarium : <i>Primaro</i> , quasi Primum. le Pó, { Volanzæ : <i>di Volana</i> , à quo portus dicitur. cuius { Abbatis : <i>dell' Abbate</i> , ductum manu ostium. hic 5. { Gaurus : <i>di Goro</i> . ostia { Quintum Ostium : <i>le Fornacé</i> , dirimit hunc } agrum à Ducatu Veneto, <i>le Dogado</i> . Tartarus : <i>Tartaro</i> , diuidens hunc agrum à Veronenfi ex parte. Vaternus : <i>Santerno</i> , alluens Bastiam oppidum. Senus : <i>Seno</i> , irrigans Baniacauallum.

CAPVT VII.

De Regno Neapolitano.

OLIM Regnum Neapolitanum in quatuor duntaxat prouincias distributum erat, Campaniam Felicem, Aprutium, Apuliam & Calabriam, ad quas postea excogitata referrebantur : nunc ita se habet eius diuisio.

I	{ CAMPANIA FELIX, seu ITALICA, vulgò <i>Terra di Lauoro</i>	{ Neapolis : <i>Napoli</i> , nobis <i>Naples</i> .
II	{ PRINCIPATVS	{ CITERIOR. Salernum : <i>Salerne</i> .
III	{ <i>Principato</i> .	{ VLTERRIOR. Beneuentum : <i>Beneuent</i> .
IV	{ Apulia, quod nomen defecit,	{ CAPITANIATA } Manfredonia. <i>la Capitanate</i> .
V	{ <i>la Pouille</i> .	{ TERRIT. BARIENSE. } Barium : <i>Bari</i> .
VI	{ <i>le</i> .	{ TERR. HYDRUNTINVM } Hydruntum : <i>Otranto</i> . seu TARENTINVM. } Tarentum : <i>Tarento</i> .
VII	{ APRVTIVM	{ CITERIVS. Lancianum : <i>Lanciano</i> .
VIII	{ <i>l' Abruzzo</i> .	{ VLTERRIVS. Aquila : <i>Aquila</i> .
IX	{ COMITATVS MOLISSINVS	{ Boianum : <i>Boiano</i> . <i>de Molisse</i> . } Molissa : <i>Molisse</i> .